

NÁVRH DOKUMENTU POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2008

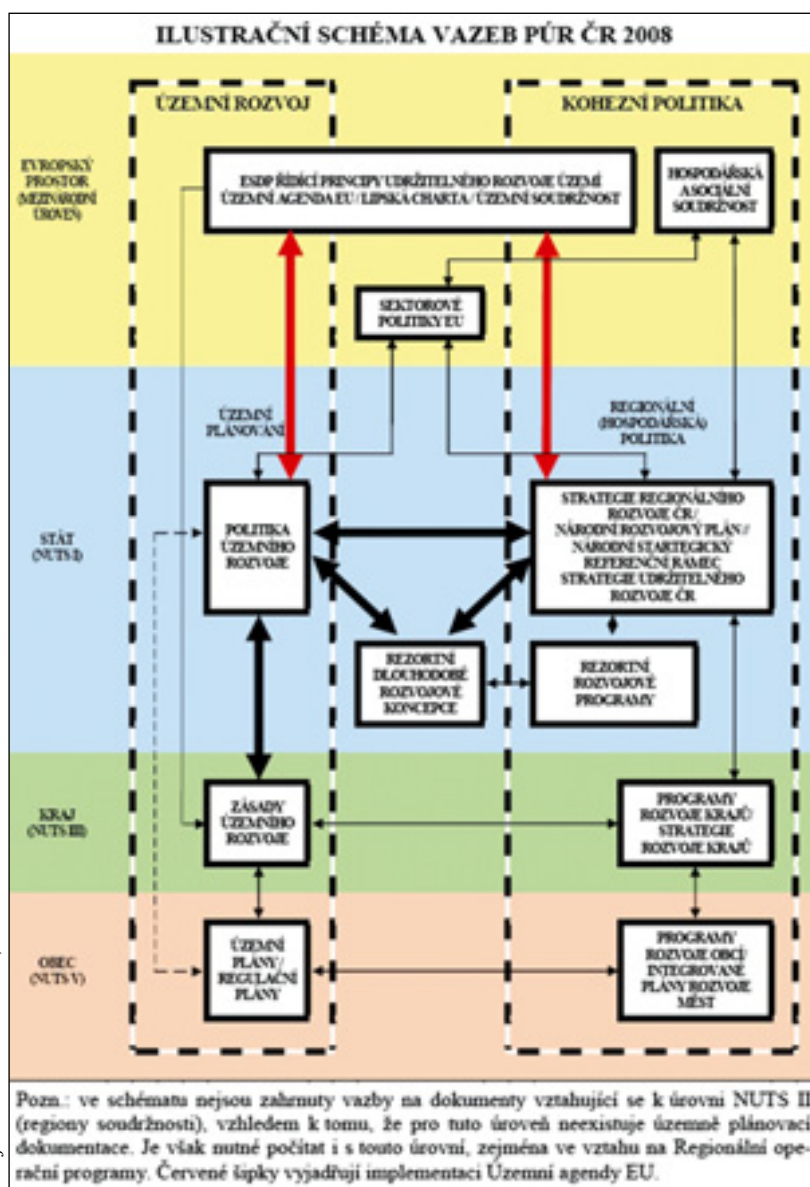
Martin Tunka

Príspevek informuje o postupu prací na Politice územního rozvoje České republiky 2008, která je nástrojem územního plánování na celostátní úrovni. V současné době je zpracován její návrh, který se nachází ve veřejném připomínkovém řízení. Článek dále vysvětluje účel zpracování dokumentu, jeho možnosti a meze, s cílem předejít případným nepochopením.

Úvod

Ve druhém týdnu měsíce června bylo zahájeno veřejné připomínkové řízení k návrhu Politika územního rozvoje České republiky 2008 (dále jen „PÚR ČR 2008“) – dokumentu, který podle nového stavebního zákona připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s kraji, ministerstvy

a jinými ústředními správními úřady. Do 16. září mají všichni partneři i veřejnost možnost zaslat k tomuto návrhu stanoviska, připomínky i náměty, konzultace mohou využít i sousední státy, kterým bude návrh PÚR ČR 2008 také zaslán. Na základě získaných podnětů bude návrh PÚR ČR 2008 upraven v souladu se stavebním zákonem a předložen do konce roku 2008 k projednání vládě České republiky.

Zdroj: Návrh PÚR ČR 2008, MMR

Ilustrační schéma vazeb PÚR ČR 2008 (návrh)

Návrh PÚR ČR 2008 je všem dostupný na internetové adrese <http://www.mmr.cz/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008>. Zde je také k dispozici „Vyhodnocení vlivu PÚR ČR 2008 na udržitelný rozvoj území“ i „Zpráva o uplatňování PÚR ČR 2006“, která byla pořízena před nabytím účinnosti nového stavebního zákona a byla proto tehdy pouze jako resortní koncepce/územně plánovací podklad schválena usnesením vlády č. 561/2006. Nový stavební zákon nyní upravuje pořizování i obsah PÚR ČR 2008 a stanovuje i její závaznost. Na uvedené webové adrese byly již od 1. 2. 2008 veřejnosti zpřístupněny přípravné pracovní verze návrhu z ledna a dubna letošního roku. Podněty, které k nim Ministerstvo pro místní rozvoj obdrželo, byly využity při přípravě textu, který je nyní možné připomínkovat.

Smyslem tohoto článku je poskytnout stručnou informaci vysvětlující účel dokumentu PÚR ČR 2008, jeho možnosti i meze a předejít případným nepochopením. V průběhu jeho přípravy se totiž v tisku již dříve objevily články například Ekologického právního servisu, obsahující řadu nepřesných a zavádějících tvrzení, například že se jedná o „celorepublikový územní plán“, že se k němu nebude možné vyjádřit, nebo že vláda tímto způsobem rozhoduje o konkrétní lokalizaci určitých staveb v území.

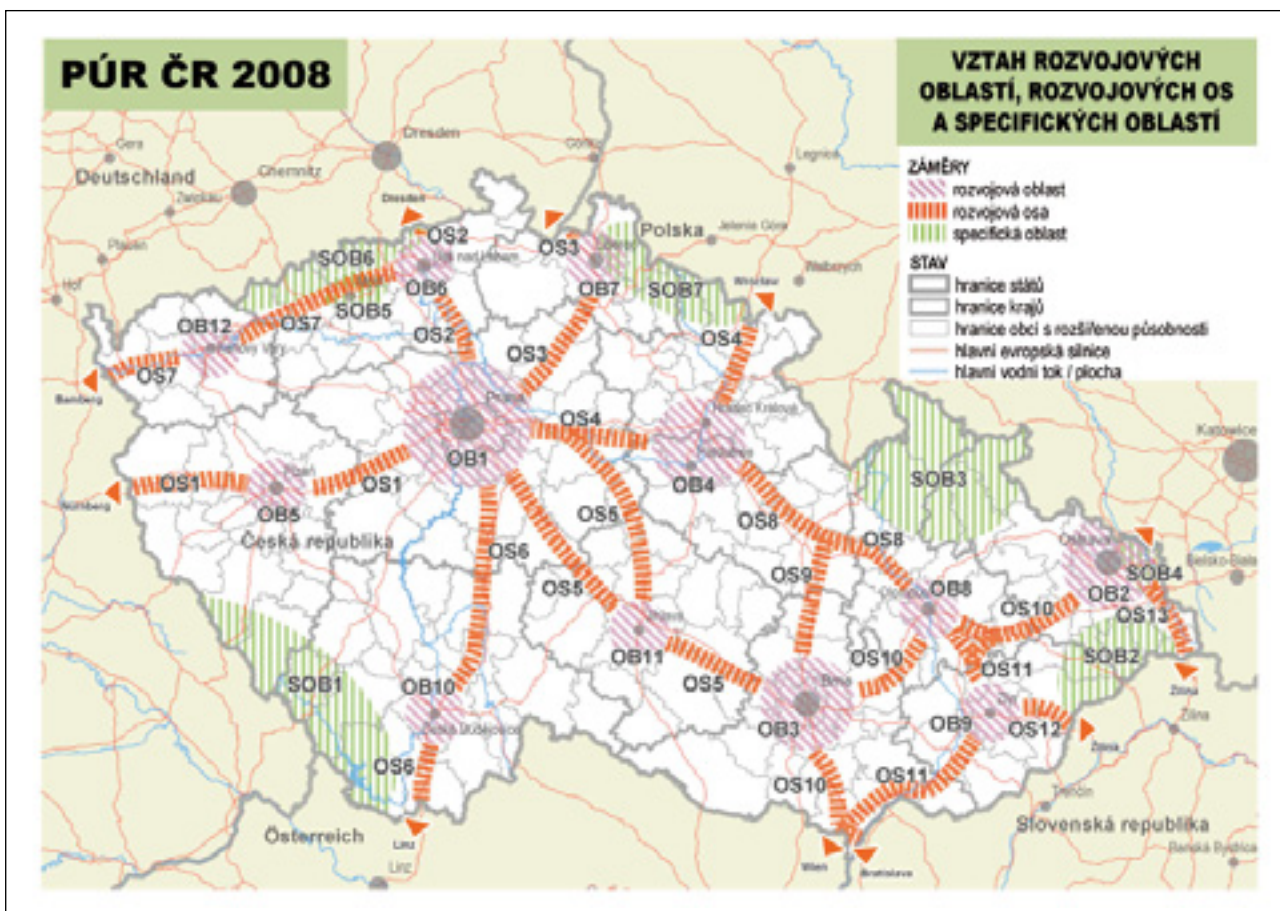
Co to je územní rozvoj, co je politika územního rozvoje a jaký je její účel?

Územním rozvojem se rozumí obecně prospěšný rozvoj hodnot území České republiky. Za usměrňování územního rozvoje nesou společnou zodpovědnost vláda, jednotlivé kraje i obce, žádná z těchto úrovní veřejné správy nemůže rozhodovat o rozvoji území „na vlastní pěst“. S ohledem na to je ve stavebním zákoně upraveno, že politika územního rozvoje (celorepublikový dokument) může zasahovat do pravomocí obcí a krajů pouze v otázkách územního rozvoje republikového významu, obdobně zásady územního rozvoje, vydávané kraji, mohou zasahovat do působnosti obcí jenom v záležitostech nadmístního významu. Politika územního rozvoje proto může stanovit podmínky pro rozhodování a posuzování pouze těch otázek a problémů územního rozvoje, které svým významem ovlivňují území více krajů a mají celorepublikové, mezinárodní, nebo přeshraniční souvislosti. Velký díl diskusí při přípravě návrhu tohoto dokumentu proto tvořily otázky, co má v územním rozvoji republikový a mezinárodní význam a spadá proto odůvodněně do PÚR ČR 2008 v porovnání s tím, co je především nadmístního významu a mělo by být proto řešeno kraji v zásadách územního rozvoje.

Politika územního rozvoje je podle stavebního zákona členěna na kapitoly:

- „Republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území“, které se uplatňují na celém území České republiky;
- „Rozvojové oblasti a rozvojové osy“, „Specifické oblasti“, „Koridory a plochy dopravní infrastruktury“ a „Koridory a plochy technické infrastruktury“. Tyto oblasti, osy, koridory a plochy byly v návrhu PÚR ČR 2008 vymezeny jen tam, kde se prokázaly takové potřeby územního rozvoje republikového a mezinárodního významu, které odůvodňují případný zásah do působnosti krajů a obcí v záležitostech týkajících se jejich územního rozvoje.

PÚR ČR 2008 proto bude (po svém schválení) stanovovat pouze nezbytné rámce potřebné pro konkretizaci a naplňování úkolů územního plánování v územně plánovací činnosti krajů a obcí. Ve stavebním zákoně nemohou být tyto úkoly stanoveny jinak než obecně, aktuální požadavky na jejich plnění bude určovat právě PÚR ČR 2008 zejména v prioritách územního plánování. PÚR ČR 2008 bude dále zajišťovat koordinaci územně plánovací činnosti krajů a obcí, koordinaci odvětvových a meziodvětvových koncepcí, politik, strategií a dalších dokumentů ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, které mají územní rozměr a souvislosti. PÚR ČR 2008 bude obsahovat argumentaci, jež je důležitá pro prosazování zájmů územního rozvoje České republiky v jednáních o koordinaci se sousedními státy i v rámci celé Evropské unie.

Zdroj: Návrh PÚR ČR 2008, MMR

Vztah rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí (návrh)

V souladu s platnými mezinárodními závazky i usneseními vlády o schválení příslušných resortních koncepcí a pro naplnění v nich uvedených záměrů bude PÚR ČR 2008 zajišťovat ochranu vhodných území vymezením potřebných ploch nebo koridorů pro budoucí umístění těchto záměrů republikového a mezinárodního významu. Výhrady proti těmto záměrům je nutno řešit případnou změnou příslušných mezinárodních závazků, zákonů, nařízení nebo usnesení vlády, ve kterých jsou zakotveny. Politikou územního rozvoje není možné tyto dokumenty měnit.

Politika územního rozvoje neumísťuje a ani nemůže umísťovat jednotlivé stavby – vymezení koridorů a ploch není konkrétním umístěním staveb. V návrhu PÚR ČR 2008 jsou například koridory vymezeny uvedením míst, která mají být spojena příslušnou komunikací, dráhou,

vodní cestou, vedením technické infrastruktury. Tímto se vyjadřuje republiková, případně mezinárodní, potřeba takového spojení a požadavek na jeho zohlednění v územně plánovací činnosti i v činnosti příslušných resortů. Možnosti a podmínky umístit konkrétní záměry v území budou prověřovány navazujícími nástroji územního plánování. Pokud se s ohledem na konkrétní podmínky v území prokáže nemožnost nebo nevhodnost příslušné záměry lokalizovat, bude ochrana příslušného území pro takovýto záměr v rámci aktualizace PÚR ČR 2008 zrušena.

*Ing. arch. Martin Tunka, CSc.
ředitel Odboru územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

Draft of the 2008 Czech Spatial Development Policy Document, by Martin Tunka

This contribution informs about the ongoing work on the 2008 Spatial Development Policy of the Czech Republic, a spatial development tool at the national level, with its draft currently under public debate. The article explains the document's purpose, potential and limitations, intending to avoid possible misunderstandings for the future.